

Okul Öncesi Eğitim Programındaki Etkinliklere Yönelik ÖzYeterlik ?nanç Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Öncesi Eğitim Programındaki Etkinliklere Yönelik ÖzYeterlik ?nanç Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27674>

Özet

Okul Öncesi Eğitim Programındaki Etkinliklere Yönelik ÖzYeterlik İnancı Ölçeği (OÖEPEYÖYÖ), okul öncesi öğretmenlerinin veya öğretmen adaylarının, 2013 Okul Öncesi Eğitim Programı kapsamında yer alan çeşitli öğrenme ve gelişim etkinliklerini uygulama yeterliklerine dair inançlarını ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. Ölçek, özellikle öğretmenlerin programdaki etkinlikleri etkin bir şekilde hayata geçirme konusundaki öznel yargılarına ve öz-yeterlik düzeylerini belirlemeyi hedeflemektedir. Bu geliştirme çalışması, ilgili literatürdeki boşluğu doldurarak, okul öncesi eğitim alanında çalışan profesyonellerin kendilerini değerlendirmelerine olanak tanımaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öz-yeterlik, Okul Öncesi Eğitim, Öğretmen Yeterliliği, Program Etkinlikleri, Ölçek Geliştirme, Erken Çocukluk Eğitimi.

Yazarlar

Funda Koç, Ramazan Sak, Murat Kayri

Amaç

Ölçeğin temel amacı, okul öncesi eğitim programlarında yer alan ders ve etkinlik türlerine (oyun, sanat, drama, fen ve matematik, okuma yazmaya hazırlık vb.) yönelik olarak öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının kendilerini ne derece yeterli gördüklerini saptamaktır. Bu öz-yeterlik inançlarının ölçülmesi, öğretmen eğitimi programlarının geliştirilmesi ve hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi açısından kritik öneme sahiptir.

Ölçek, öğretmenlerin programı uygularken karşılaştıkları zorluklara karşı dirençlerini ve motivasyonlarını anlamlandırmaya yardımcı olur. Yüksek öz-yeterlik inancına sahip öğretmenlerin, eğitimsel hedeflere ulaşmada daha kararlı ve başarılı oldukları varsayımından hareketle, bu inançların nicel olarak belirlenmesi hedeflenmiştir.

Yapı

Ölçek, sosyal bilişsel öğrenme kuramının merkezi bir kavramı olan öz-yeterlik yapısını ölçmektedir. Öz-yeterlik, bireyin belirli bir performansla başarıyla gerçekleştirebileceğine dair inancıdır. Bu ölçek özelinde, yapı, okul öncesi programında yer alan farklı etkinlik alanlarını (örneğin, Bilişsel Gelişim Etkinlikleri, Dil Gelişim Etkinlikleri, Motor Gelişim Etkinlikleri) kapsayacak şekilde boyutlandırılmıştır.

Ölçek, öğretmenlerin kendilerini farklı alanlarda değerlendirilmelerini sağlayarak, genel öğretmen yeterliği yerine, programın spesifik bileşenlerine odaklanmaktadır. Bu yapı, öğretmenlerin hangi etkinlik türlerinde daha fazla desteğe veya eğitime ihtiyaç duyduklarının detaylıca ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalışmaları, Koç, Sak ve Kayri (2015) tarafından yürütülen geliştirme makalesinde detaylıca analiz edilmiştir. Çalışmada yapı geçerliği, genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılarak incelenmiştir.

Makale, ölçeğin teorik yapıyı ne kadar iyi temsil ettiğini göstermek için faktör yükleri ve model uyum indeksleri gibi istatistiksel verileri sunmaktadır. Geçerlik çalışmaları, ölçeğin okul öncesi eğitim etkinliklerine yönelik öz-yeterlik inancının tutarlı ve doğru bir şekilde ölçtüğünü desteklemektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık katsayıları (Cronbach Alfa) ve muhtemelen test-tekrar test yöntemleri kullanılarak rapor edilmiştir. Yüksek güvenilirlik katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme konusunda tutarlı olduğunu ve ölçüm sonuçlarının zaman içinde istikrarlı kaldığını göstermektedir.

Geliştirme makalesinde sunulan güvenilirlik verileri, ölçeğin araştırma amaçları için güvenilir bir araç olduğunu doğrulamaktadır. Çalışma, ölçeğin alt boyutları için ayrı ayrı güvenilirlik katsayılarının da sunarak, aracın farklı etkinlik alanlarında da yeterli düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu göstermiştir.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapı geçerliğini tespit etmek amacıyla faktör analizleri uygulanmıştır. Bu analizler sonucunda ölçeğin kaç boyuttan oluştuğu belirlenmiştir. Tipik olarak, okul öncesi programındaki temel etkinlik alanlarına karşılık gelen farklı faktörler ortaya çıkmıştır.

Faktör analizleri, ölçeğin çok boyutlu bir yapıda olduğunu ve bu boyutların, öğretmenlerin öz-yeterlik inançlarının spesifik etkinlik türlerine göre farklılaştığını gösterdiğini varsaymaktadır. Bu yapısal ayrılm, ölçeğin tanısal değerini artırmaktadır.

Araç

Test Türü: Geliştirme

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Spesifik derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemiştir, ancak tipik olarak 5'li veya 6'lı Likert kullanılır.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Okul Öncesi Öğretmenleri ve Öğretmen Adayları

Yaş Grubu: Yetişkin (Öğretmenlik mesleğini icra edenler veya buna hazırlananlar)

Popülasyon Detayları: Okul öncesi kurumlarında görev yapan veya ilgili üniversite bölümlerinde öğrenim gören eğitimciler.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim ölçeği. Katılımcılardan, programdaki etkinlikleri uygulama yeterliklerine dair inançların? belirtmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen Öz-yeterliliği, Erken Çocukluk, Eğitim Programı, Psikometrik Özellikler, Faktör Yapısı, Eğitimde Ölçme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Bilgi mevcut değildir.

Bağlantılı E-posta Adresleri: Ramazan Sak (Sorumlu Yazar) - ramazansak06@gmail.com

Yayın Adresi: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücretler ve Test Yılı

Test Yılı: 2015 (Geliştirme ve geçerlik/güvenirlik analizinin yayımlandığı yılı).

Şinler ve Ücretler: Ölçek, akademik çalışmalarda kullanılm için genellikle yazarların izniyle ücretsiz olarak erişilebilir durumdadır. Ticari kullanım veya geniş çaplı uygulamalar için yazarlarla iletişime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Koç, F., Sak, R., & Kayri, M. (2015). Okul Öncesi Eğitim Programındaki Etkinliklere Yönelik Öz-yeterlik ?nanç Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirlik analizi. *İlköğretim Online*, 14(4), 1416-1427.

Makalenin orijinal bağlantısı Dergipark üzerinden erişilebilir: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: okul-oncesi-egitim-programindaki-etkinliklere-yonelik-ozyeterlik-inanc-olcegi-toad.pdf

Okul Öncesi Eğitim Programındaki Etkinliklere Yönelik ÖzYeterlik İnanc Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Orijinal kaynak içeriğinde ölçeğin maddeleri yer almamaktadır. Maddelere, yukarıda belirtilen akademik makale (Koç, Sak & Kayri, 2015) aracılığıyla veya sorumlu yazar Ramazan Sak ile iletişime geçilerek ulaşılabılır.